

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Márkusfalvi-Tóth Ádám ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve(címe) felperesnek, dr. Boros Dániel ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (címe) II. rendű alperesek ellen, szerzői jogsértés megállapítása és egyéb iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007. január 22. napján meghozott, 7.ÚP.632.804/2005/16. számú ítélete ellen a felperes részéről 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a felperes további 41.300 (negyvenegyezer-háromszáz) forint kereseti illetéket köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 20.700 (húszezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 41.300 (negyvenegyezer-háromszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság a felperes szerzői jogsértés megállapítására, a jogsértő magatartástól való eltiltásra és a jogsértéssel elért gazdagodás megfizetésére irányuló keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 30.000 - 30.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 61.200 forint le nem rótt eljárási illetéket.

Az ítélet indokolásában megállapította, hogy a felek között nem volt vitás, hogy a perbeli mű szerzői jogi védelem alá tartozik, és az a felperest illeti meg.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes által az I. rendű alperessel a felhasználásra, illetve a terjesztésre megkötött szerződés nem zárta ki azt, hogy a szerződés teljesítéséhez az I. rendű alperes mást is igénybe vegyen, ehhez a felperes hozzájárulására nem volt szükség, ezért nem tekinthető a szerzői jog megsértésének, az hogy a II. rendű alperes a mű terjesztésére megbízást kapott.

Az elsőfokú bíróság nem találta szabályszerűnek a felperes 2005. március 15-én kelt felmondását, mert azt a másik szerződő félhez kell intézni, nem valamely alkalmazottjához, továbbá a felmondáson a II. rendű alperes neve és székhelye van feltüntetve. Az tény, hogy a felmondó levél megírásakor, átvételekor a felperes még nem egyenlítette ki az alperessel szemben fennálló nyomdai tartozását, így az I. rendű alperes jogszerűen hivatkozhat arra, hogy a felperes a kiadványokkal annak rendezéséig nem rendelkezhetett.

Azt a felperes nem tette vitássá, hogy a számla kiállításához szükséges adatokat nem közölte az I. rendű alperessel, és azt sem, hogy közvetlenül a korábbi nyomdavezetőnek készpénzben fizette ki a hátralékos vállalkozói díjat. A becsatolt levelezésből megállapítható volt, hogy az alperesek a felperessel történő közvetlen elszámolásra hívták fel a terjesztőket, ezzel a felmondás tudomásul vétele megtörtént, és az alperesi eljárás megfelelt az általában elvárhatónak.

A per során számszakilag kimutatásra került az értékesített könyvek darabszáma, amely alapján az értékesítési szerződének megfelelően az eladási ár 50 %-a a terjesztőt illette meg, míg a további 50 %-ot a felperesnek jár, amit az I. rendű alperes meg is fizetett, ezért alaptalannak találta az elsőfokú bíróság a jogsértésre, az attól való eltiltásra irányuló kereseti kérelmeket is, és a jogsértéssel elért gazdagodás megfizetése iránti leszállított keresetet is elutasította.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását, az alperesek perköltségben való marasztalását kérte.

Kifejtette, hogy tévedett az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása körében, mert külön adatokat valóban nem közölt, azonban a 2004. november 30-án létrejött terjesztési szerződésben valamennyi olyan adata szerepelt, amely a számla kiállításához szükséges volt.

Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperes megbízottjaként járt el, mert a tanúnyilatkozatokból az derült ki, hogy nem mint teljesítési segéd, vagy alvállalkozó, hanem mint jogutód lépett az I. rendű alperes helyébe, amit az is bizonyít, hogy a szerződéseket újra kötötték. Tehát az ...tól - nem mint megbízott - a terjesztési tevékenységet teljes egészében átvétette.

A jogutódlást igazolja a ... Kft-nek írott levél tartalma is. Hivatkozott arra is, hogy teljesítési segéd igénybevétele esetén a jogviszonyra vonatkozó lex speciális és a felek között létrejött szerződés alapján az kizárólag csak a felperes kifejezett hozzájárulásával történhetett volna meg.

A felmondás érvényessége körében ... tanú nyilatkozatára, valamint ... előadására utalt, melyekből vitathatatlanul megállapítható, hogy az I. rendű alperes tudomást szerzett a felmondásról és annak szövegéből az is kiderült, hogy a felperes mely jogviszonyt kívánta megszüntetni, így a felmondás joghatásai beálltak.

Kiemelte, hogy a Ptk. 397. § (2) bekezdésére az I. rendű alperes nem hivatkozott, a nyomdai költséget 2005. június 8-án teljes egészében megfizette, így ezen időponttól rendelkezhetett a könyvekkel, azonban az I. rendű alperes a jelentési kötelezettségének nem tett eleget, a számlát kizárólag december 27-én küldte meg, ezért ezen időpontot megelőzően vele szemben a fizetési késedelem jogkövetkezményét alkalmazni nem lehet.

Kihangsúlyozta, hogy a nyomdai költségek maradéktalan teljesítésének időpontjáig a kinyomtatott műpéldányok szerzői jogi oltalom alatt állnak, és ha a felperes nem volt jogosult a könyvekkel rendelkezni, akkor felhasználói jogot sem engedhetett volna - sem az I. rendű alperesnek, sem harmadik személyeknek -, ezáltal az I. rendű alperes sem volt jogosult a terjesztésre, a könyvekkel kapcsolatos tevékenység folytatására.

A számla kiállításának elmulasztása körében előadta, hogy a felek közötti szerződésből eredően az I. rendű alperesnek fogyasztjelentést kellett volna készítenie, ami a számla összegszerű kiállításának az alapját képezte, ennek hiányában nem volt abban a helyzetben, hogy számlát állítson ki, így nem jelenthető ki az, hogy a neki felróható magatartás miatt az I. rendű alperes nem eshetett késedelembe, mert ez a jogi értelmezés téves, ellenkezik a Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglalt alapelvvel.

A II. rendű alperes jogsértő magatartása tekintetében azt adta elő, hogy a szerzőt megillető jogokat engedélye nélkül gyakorolta, ezzel megvalósítva a szerzői jogok megsértését, a jogosulatlan felhasználást.

Összegzett álláspontja szerint az I. rendű alperes kétséget kizáróan tudomással bírt a felmondásról, jogosultságait - felperesi hozzájárulás nélkül - átruházta, tevékenységét átadta a II. rendű alperesnek. Az eljárás során nem hivatkozott a Ptk. 397. § (2) bekezdésére azonban a jelentések elmulasztásával az I. rendű alperes lehetetlenné tette a számlakiállítást. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltak kötelezettségeinek.

A felperes a perköltség megfizetésére is kérte kötelezni az alpereseket.

Az alperesek az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. Előadták, hogy a felperes keresete kizárólag a jogosulatlan terjesztés megállapítására irányult, a nyomdai költséggel összefüggésben, az elszámolással kapcsolatosan a felperes igényt nem terjesztett elő. A perbeli kiadvány forgalomba hozatala 2006. januárja előtt megtörtént, a II. rendű alperes pedig csak adminisztratív feladatokat végzett, így a jogszerűtlen terjesztés nem valósult meg.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta, mert a tényállást helyesen

állapította meg és a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló értelmezésével érdemben helyes döntést hozott.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság a fellebbezésre tekintet nélkül a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a felperest további 41.300 forint le nem rótt kereseti illeték megfizetésére kötelezte az Itv. 39. § (1) bekezdésére és az Itv. 42. § (1) bekezdésének a) pontjára figyelemmel, az eredetileg keresettel érvényesített 1.708.800 forintos pertárgy érték után.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 16. § (1) bekezdése alapján a szerző kizárólagos jogkörébe tartozik a mű anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználása és minden egyes felhasználás engedélyezése. Amennyiben a vagyoni jogok átruházása az erre vonatkozó szerződésben megtörténik, a szerzőt megillető felhasználási jogok és a felhasználás engedélyezésének joga - a szerződésben foglalt esetleges korlátozásokra figyelemmel - a felhasználóra szállnak át, az Szt. 16. § (1) bekezdésében foglalt jogokkal tehát már nem a szerző, hanem a felhasználó rendelkezik.

A jogosulatlan felhasználás a törvény rendelkezése szerint akkor valósul meg, ha a jogszabály vagy az arra jogosult szerződéssel a felhasználásra engedélyt nem ad, illetve ha a felhasználás a megállapodás megszegésével történik.

A felperes és az I. rendű alperes 2004. november 30-án értékesítési szerződést kötöttek a felperes, a szerző ... című könyvének terjesztésére, amely alapján a az I. rendű alperes vállalta a hatékony könyvterjesztést, a partnerek részére a könyvek kiajánlását, megrendelések begyűjtését, azt, hogy a bizományosi készletet „figyelemmel követi”.

A szerződés alapján tehát az I. rendű alperes, mint terjesztő jogosultságot szerzett a könyvek forgalomba hozatalára.

A felek kizárólagosságot nem kötöttek ki, és azt sem, hogy az I. rendű alperes a partnereket, bizományosokat milyen feltételekkel veszi igénybe.

Terjesztésnek minősül a mű eredetijének és másolatainak a közönség számára adásvétel vagy egyéb tulajdon-átruházás révén történő hozzáférhetővé tétele. E körben is kizárólagosság illeti meg a szerzőt a terjesztésre, illetve annak engedélyezésére.

A terjesztés magában foglalja a műpéldány tulajdonjogának átruházását, bérbeadását, valamint a műpéldánynak az országba forgalomba hozatali céllal történő behozatalát.

Nem vitásan az I. rendű alperes a terjesztést megkezdte az értékesítési szerződés alapján és a bizományosi készlet kezelésével, forgalmazásával a II. rendű alperest megbízta.

Ebből valamint a 2004. november 30-i szerződésből következően az I. rendű alperes nem valósította meg a jogosulatlan felhasználást, amit az is alátámaszt, hogy a felperes az értékesítési szerződés alapján az eladási ár ráeső részét átvette.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint - az elsőfokú bírósággal egyezően - a felperes kereseti kérelmében előadottak és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az alperesek szerzői jogsértést nem követtek el, így a Szjt. 94. § (1) bekezdése szerint egyéb jogkövetkezmények alkalmazására sem volt jogszabályi lehetőség.

Csak megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a szerzői jog megsértésén kívül - a kereseti kérelemhez kötöttség elve alapján - más egyéb kötelmi igényeket vizsgálni nem kellett, így sem a felmondás jogszerűsége, sem a felek közti elszámolás nem képezte a per tárgyát.

Mindezek kiemelése mellett a Fővárosi Ítéltábla egyebekben visszautal az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokaira.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségről, a le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott, figyelemmel a 2/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben foglaltakra.

Budapest, 2007. szeptember 25.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
bíró

A kiadmány hitel  l:
tisztviselő